

AMHARIC / AMHARIC / AMHARICO A1

Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio

Thursday 13 May 1999 (afternoon)/Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)/Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

ከፍላ ለንድ፡= ትርጓሜ /ጠተታዊ ትችት
ከጫካተሉት ምንጣቦች ለንጹን ወርጦህ ተቸበት፤

1. a)

- ሂ አርባ፡ጹሞ፡ጹሞ፡ፋሲካ፡ሲደርስ፡
በአፈር፡ገደፈ፡አሉ፡የአበሻ፡ንጉሥ፡
ከአፈር፡የተሠራ፡ምንጊዜም፡አፈር፡ነው።
ዳሩ፡ግና፡ቢሆን፡መቀረጡ፡መልካም፡ነው።
- 5 ሥጋ፡እንዳትበላ፡ብለው፡ቢመክሩት፡
አፈር፡በልቶ፡ዋለ፡ያ፡ሁሉ፡ፍጥረት።
እንደዊሊንግተን፡እሆናለሁ፡ብሎ
ናፔር፡ሎንዶን ገባ፡ወሬውን፡ጠቅልሎ፡
በከባድ፡መሣሪያ፡በታላላቂ፡መድፍ፡
10 ቀንም፡ሆነ፡ሌሊት፡ዓለም፡ስትገረፍ፡
ይደሰት፡ነበረ፡በወታደሩ፡ሰልፍ፡
ሁልጊዜ፡ዘመቻ፡አንድ፡ዘመን፡ሣያርፍ፡
የሠራውን፡ታሪክ፡ቀለም፡ጠቅሶ፡ሳይጽፍ፡
መሣሪያ፡ሳያጣ፡ሕይወት፡የሚያሳልፍ፡
15 ክብሩ፡ተሰበረ፡በጠብመንጃ፡ሰደፍ፡
ደርሶ፡በሚበርቀው፡የጦር፡ትእዛዛቸው፡
መቶ፡ሺህ፡ወታደር፡የሚከተላቸው፡
በሰልፍ፡በውጊያ፡በአስተጣጠቃቸው፡
እነናፖሊዎን፡ዓለም፡ያወቃቸው።
- 20 በእነዊሊንግተን፡ሲዋረድ፡ክብራቸው።
በደሴተ፡ኤልባ፡ሲታሠር፡እጃቸው፤
አባ፡ታጠቅ፡ካሣ፡እንዴት፡ይንቃቸው፤
ጀግናው፡ናፖሊዎን፡መማረኩን፡ሰምቶ፡
በታሪክ፡ነገሠ፡ሞት፡አክሊሉን፡ደፍቶ፤
- 25 ቀና፡በል፡መይሳው፡ተመልከት፡አገርከን፡
ደርቡሽ፡ለበለባት፡አይቶ፡አለመኖርከን፡
እባክህ፡መቅደላ፡ያንጉበዝ፡ልቀቀው።
ወገን፡ከወገኑ፡የሚያደባልቀው፡
የመቅደላን፡ጋራ፡መርጦ፡ቴዎድሮስ፤
- 30 ሰይፉን፡ልብስ፡አድርጐ፡ጦሩንም፡ትራስ፡
ቢርበው፡ሸጉጡን፡አየነው፡ሲጐርስ፡

- ደረሰኔ ፡ ያበራው ፡ የቁራው ፡ ፀሐይ ፤
ተኝቷል ፡ መቅደላ ፡ ጠላት ፡ እንዳያይ ፤
ዘንድሮ አርግጥለሁ ፡ ምን ፡ ይሆን ፡ ምን ፡ ይሆን ፤
35 ከተወለደ ፡ አይቀር ፡ ወንድ ፡ እንዳንተ ፡ ቢሆን ፤
የቋራ ፡ ባላባት ፡ የመቅደላ ፡ አንበሳ ፤
ሰርክ ፡ ዕለት ፡ አዲስ ፡ ነው ፡ ታሪኩ ፡ ሲነሣ ፡
እኔያ ፡ የእርሱ ፡ ከንዶች ፡ ገብርዬና ፡ ገልሞ ፡
የሚያሳሳ ፡ ታሪክ ፡ አይታይ ፡ መርግሞ ፡
40 በሰይፍ ፡ ግራና ፡ ቀኝ ፡ ይማቱ ፡ ነበረ ፡
ወኔና ፡ ጀግንነት ፡ አብሮ ፡ ተቀበረ ፤
እንኳን ፡ ተቀበሩ ፡ እንኳንም ፡ አለፉ ፤
ወኔ ፡ ሲቀዘቅዝ ፡ ወዳጆች ፡ ሲጠፉ ፡
መናደድ ፡ ነበረ ፡ ይህን ፡ ጊዜ ፡ ትርፉ ።
45 ከእንግዲህ ፡ መቅደላ ፡ ቀለብ ፡ አይነሰው ።
ችሎልናልና ፡ ያን ፡ ሞገደኛ ፡ ሰው ፤
እናንተ ፡ ጎንደሮች ፤ እናንተ ፡ ትግሬዎች ፤
እናንተ ፡ ወሎዮች ፡ እናንተ ፡ ሸዬዎች ፤
እናንተ ፡ የጁዮች ፡ እናንተ ፡ ጎጃሞች ፡
50 አምታችሁ ፡ አምታችሁ ፡ ለሰው ፡ አሳምታችሁ ፤
አሁን ፡ ለምን ፡ ጊዜው ፡ ተደናገራችሁ ፤
አንድ ፡ እሱ ፡ ብቻ ፡ አይደል ፡ የተለየባችሁ ። ንግ

ገሬማ ታፈረ፣ አባ ታጠቀ ከሣ የቋራው አንበሳ /1961 E.C/

- ይህ ገጥሞ የተባረመ ስለማንድን ነው?
- የገጥሙን ያገጣጠም ስልት ገለጽ ፡ ፡
- የገጥሙን ደራሲ በገጥሙ አገልግሎት
- ያን ዓይነት ወልደክት ግስተሰላፍ ይፈልጋል?
- ገጥሙን ያን ዓይነት ጣባብ አባድሮብ ሃል?

1. b)

“ከፊት ተሸራ ወገን ልቦና በተሻሻለ ዘመን አረመነው ከፍ ሲል ከርስቲያን ዘቅ ይል ነበር። በዚህ ዘመን አረማውያን በብዛታቸውና በገለበጣቸው እየተመኩ ከርስቲያን አያደጋገጉ ከደገበር እየተሻገሩ አገሩን ያወቁት ይዘርፉት ያታጥሉት ይመደዱት ነበር።

5

ከርስቲያን የተባለውን ሁሉ የገደሉትን ገደለው የማረኩትን እንደባሪያ ይሸጡት ወይም ከቤታቸው ጥት ጥት ሥራ ያሠሩት ነበር። የከርስቲያን ወገን የዚያን ጊዜ ምንም በቀጥታ ባረመነው ቢያንስ ሃይማኖት እንዲከበር አገሩ እንዳይደረር ከደገበሩ ላይ ጠንክሮ ሲዋጋ ይኖር ነበር። ይሉ ገን አንድ ጊዜ ለከርስቲያን አንድ ጊዜም ላረመነው ሲሆን ይኖር ነበር። ነገር ገን ከነዚህም ከነዚያም ወገን ከቶ ዕርቅ የሚፈልገውን አንድም ሰው አልነበረም፤ ብቻ በየጊዜውና በየወሩ በያወቁ ሲዋጉ ሲፈተኑ ሲተረጉሩ ሲተላለፉ ይኖሩ ነበር።

10

እንደዚህ ሁሉ አንድ ጊዜ አረመነው አገራዊዎች የከርስቲያንን አገር ለዛርፍ ሊገፍ ሰውንም ሊገድል ሊሰልብ ሊማርክ ሊሸጥ መጣ በተባለ ጊዜ የከርስቲያን ገንዘብ ተፋጥኖ ሞሩን በዋጁ አስከትቶ ባራት ደጃዝማቸውን አገር አባዝዘዘ፤ “ጤዳ ተዋጋ፤” ብሎ ሰደደ። ይኸውም ሞር ገሥገሠ ሂይ አረመነው ከደገበሩ እንዳይዘል አድርጎ ጠንክሮ ተዋጋ። ነገር ገን ያረመነው ሞር ተዚያ ከከርስቲያን አሥር አጥፍ ይሆን ነበረና ከርስቲያን ይል ሆነ። ከነዚያ ከፊት ባራት ደጃዝማቸውን ሦስት ከውጊያው ላይ ዋቱ። አንደኛው ገን ተያዘ። ሰውም ሁሉ ከዚያው ላይ አንደጉድ እየተሰመጠ፤ እየተናነቀና እየተፈኩተ ዋቱ አለቀ፤ የቀረውም ጥቂት ሰው ተማረከ። አንድ አንቧ ለዘር ወዳገሩ ሸሽቶ ያመለጠ ሰው አልተገኘም። አረመነው ገን ከድሉ በኋላ እንደፍከረው ገብቶ አገሩን ሁሉ ዘርፍ አጥፍቶ ከብተንና ምርኮውን ይዞ ወደ አገሩ ተመለሰ።

15

20

25

ይኸ ወረ በያገሩ ተዘረና ሁሉም በየዘመኑ መዋትና መላረክ ይላቸው ፊቱን ይነጭ ወገሩን ይቀረጥ ሾመረ። የከርስቲያን ገንዘብም የሞሩን ማለቅ የሠሰቱንም ደጃዝማቸውን መዋት ያረተኛውንም ደጃዝማቸውን መታሰር ያገሩንም መዘረፍና መጥፋት በሰማ ጊዜ ወዲያው በጠዘገና በደገጋጩ ታዋ ከጥቂት ቀን በኋላ አለቀኑ ተቀሠፈ፤ ዋቱ። የከርስቲያን አገር ባንድ ጊዜ ገንዘብ አጣ፤ ገዢ ጠፋበት፤ አገሩም ምድረ በዓላ ሆነ።

አፈወርቅ ገብረስ የሱሰ፣ ጢሪያ /1919/ ፡፡

- የደራሲው ጠላትነት ምንድን ነው?
- ደራሲው የሚጠቀምበት የአተራረክ ስልት ምን ዓይነት ነው?
- የደራሲው የአጻጻፍ ስልት ጠላት የባሕር ሃት የትኛው ነው?
- ምንባቡ ምን ዓይነት ጠባብ ሊያሳድርብህ ቸሎአል?

ክፍል ሁለት፡- ሐተታ ድርሰት

ከሚከተሉት አርእስት አንዱን መርጠህ ሐተታ ድርሰት ጻፍ። በዚህ ክፍል ለተጠየቀው ጥያቄ የምትሰጠው መልስ በክፍል ሦስት ከአጠናቃቸው ሦስት የኪነተበብ ሥራዎች ውስጥ ቢያንስ በሁለቱ ላይ የተመወረተ መሆን አለበት።

ስለህያኛው ክፍል ፳፬ኛ ትክክል

2/ወ/ "በሥነጽሑፍ ሥራዎች፣ ደራሲያን በአመዛኙ የራሳቸው የታ የሆኑ ገፅገፅያትን በሚት የመጋራት ዝንባሌ ያሳያሉ።" በዚህ አባባል ምን ያህል ትስግግላህ?

ወይም

2(ቦ) "የህያኛው ምዕት ዓመት ባለቅኔዎች (አንድንድ ጊዜ) ስለፍትር አሉታዊ አመለካከት ያላቸው ሆነው ይቀርባሉ።" በንባብ ሂደት ያካተተው ልምድ ይህን ሀሳብ ምን ያህል የሚደገፍ ነው?

የአተራረክ ስልት

3/ወ/ "የልቦለድ ፀሐፊ አላማ አንባቢያን - ምንም እንኳን በአውነቱ መጽሀፍ የማያነቡም ቢሆን ሙሉ በሙሉ ደራሲው በሰራው ውስጥ መጥሩን እየሰጡ እንዲቆዩ ለማድረግ ነው። ይህ በመወረቱ በጥሩ ቢገሩ እጅግ በጣም አስቸጋሪ ነው። ነገር ግን አንባቢ በሚያነበው ስራ ውስጥ ሊጥጥ ስለሚችል በአካባቢው ያሉትን ነገሮች እስኪረሳ ድረስ ለማድረግ በተቃራኒው ቁጥር ገብህን እያሳክህ ትመጣለህ።"

- በዚህ አረፋት ነገር መሰረት የሁለት ወይም የሶስት ፀሐፊዎችን ስራዎች አወዳድር፣ አነጻጽር። ደራሲው በሰራው ውስጥ መጥሩን እንዲያውቅ ትልቅ ትኩረት በመፍጠር ምን ዓይነት ልዩ ልዩ ውጤቶች ግጥሙን ይቻላል?

ወይም

3(ቦ) ከጠናቃቸው ደራሲዎች ውስጥ ሁለት ወይም ሦስት አንባቢያን ወደሥራዎቻቸው መጨረሻ የሚያዘጋጁባቸውን ብዙ ዓይነት መንገዶች ተወያይደዋቸው።

ረዥም ልቦለድ ድርሰትና ግህበራዊ ሂስ

4/፩- "መመሪያዎች አዝናኝ ካላሆኑ ሊኖሯቸው የሚችሉ እጅግ በጣም ጥቂት አንባቢዎች ነው። መመሪያው እንደመድኃኒት የሚቆጠር ሲሆን ተዝናንተው ደግሞ መሸረዝ ነው።"

- ሁለት ወይም ሦስት ልቦለዶችን በመመልከት ያጠናሃቸው የልቦለደ ፀሐፊዎች አንባቢዎቻቸውን የሀብረተሰቡን በሽታዎች እንዲያጡት ለማድረግ በሚቀይሱት መንገድ ላይ ተወያይ።

ወይም

4/፬"የሀብረተሰቡ ስርአት አግልጋኝነቱም ሆኑ መላእክቱ በአጠቃላይ በሰራተኛ ህዝቦች ዘንድ በአስተውሉትና በቆራጥነት መታሰብ ይኖርባቸዋል። ነገ ስርአቱን ለመቀየር ትግሉን የሚመሩትና ስልጣኑን የሚረከቡት ሰራተኞችና አርሶ አደሮች ይሆናሉና። በዚህ ጊዜ ብቻም ነው የወንድም ሆነ የሴቱ እውነተኛና ወገናዊ ስርአት ግህበር የሚጀመረው።"

- ይህ ጥቅስ ከነጥብ በኋላ በኬንያ ውስጥ ስለነበረው ብኩንነት በሚያወሳው ልቦለድ የመወረሻ አንቀጽ የሚገኝ ነው። ፀሐፊው ወደፊት እንዲመጣ በሰሚረዳው አለም የሚሰግውን ሀሳብ ይናገራል።

- ምን ያህልና እንደምንከ ነው ያጠናሃቸው ደራሲዎች ከሚገልጹት ችግሮች "መፍትሄ" የሚሆኑ ግልጽ ጥቆማዎችን የሚሰጡት? የትኞቹ ዘዴዎች ናቸው ውጤታማ ሆነው ያገኘሃቸው? ለምን?

አጭር ልቦለድ ድርሰት

5/፩/ "ብዙውን ጊዜ በተደጋጋሚ የአሰራ ዘጠነኛው ወይም የሀያኛው ክፍለ ዘመን የአጭር ልቦለድ ፀሐፊ በአንድ ነጠላ ሁኔታ ውስጥ በሚገኝ አንድ ነጠላ ገፅ ባህርይ ላይ ያተኩራል። እድገቱን ወይም እድገቷን ከማመልከት ይልቅ በአንድ በተወሰነ ወትት ያላቸውን ገጽ ያመለክቷል።"

- በአጠናሃቸው የአጭር ልቦለድ ስራዎች መወረት በሀሳቡ ትክክለኛነት ተወያይ። ይህ ሀያሲ እንደሚያመለክተው የአጭር ልቦለድ ትኩረት ሁልጊዜ ጠባብ ነው ብለህ ታምናለህ?

- በመልሱ ውስጥ የሁለት ወይም የሦስት ፀሐፊዎችን አጭር ልቦለዶች ግወዳደርና ግዝፀር አለብህ።

ወይም

5/ሴ/ "በአንድ አመት የመፀው ወትት በአንድ ሙሉ በሙሉ በፈዘዘ+ በወለመና ጭር ባለ ቀን ደመናዎች በሰማይ ቤት የታፈጉ በሚመስል ጊዜ ብቻዬን በፈረሰ ሳይሆን ተወዳዳሪ በሌለው ጭር ባለው አስጠላታ ገዢ አልፎ ነበር። ምሽቱ ያህ እያደረገ ሲመጣም ከብዬ ጊዜ በኋላ ልክ እንደ ቤተ አጋፋሬ ጭንቅ በሚል ስሜት ራሴን አስተዋልኩት /አገኘሁት/።"

- ይህ የአንድ የአስራ ዘመነኛ ከፍለ ዘመን አጭር ልቦለድ መግቢያ ነው - የመልክአ ምድሩ፣ የአየሩ ጠባይ፣ የቤቱ ስእሳዊ ገጽታ።

-ደራሲዎች በአጭር ልቦለወደቻቸው መቼት የሚጠቀሙባቸውን የተለያዩ መንገዶችና የሚፈጥሯቸውን የተለያዩ ውጤቶች ግለጽ።

-በመልክወ ውስጥ የሁለት ወይም የሦስት ፀሐፊዎችን አጭር ልቦለዶች ስራዎች ግለጽ።